

Ämne: Hemkunskap

Årskurs: Åk 9

Tema: Privatekonomi

Syfte

Syftet med provet är att eleverna ska visa sin förmåga att hantera och förstå privatekonomiska begrepp och situationer. De ska kunna göra budgetar, förstå skulder och sparande samt resonera kring ekonomiska val och konsekvenser. Detta kopplar till Hemkunskapens centrala innehåll om ekonomi och konsumentkunskap i Lgr22 för årskurs 7-9.

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Privatekonomi, till exempel budget, sparande, lån, försäkringar och konsumtion.	Eleven kan göra enkla val som främjar en hållbar privatekonomi och ger enkla motiveringar till dessa.	Eleven kan göra val som främjar en hållbar privatekonomi och ger utvecklade motiveringar till dessa.

[Lgr22, Hemkunskap, Åk 7-9]

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 18

1. Vad är en budget?
 - a) En plan för hur man ska använda pengar
 - b) En typ av lån
 - c) En försäkring
2. Vad innebär det att spara pengar?
 - a) Att låna pengar av banken
 - b) Att lägga undan pengar för framtiden
 - c) Att köpa något dyrt
3. Vilket av följande är ett exempel på fast kostnad?
 - a) Matkostnad
 - b) Hyra
 - c) Kläder
4. Vad är en ränta?
 - a) Kostnaden för att låna pengar
 - b) En typ av försäkring
 - c) En sparform

5. Vad betyder det att man har en skuld?
 - a) Att man är skyldig pengar till någon annan
 - b) Att man har sparat pengar
 - c) Att man har tjänat pengar
6. Vilket ansvar har du som konsument?
 - a) Att betala för varor och tjänster i tid
 - b) Att låna pengar ofta
 - c) Att sälja varor till andra
7. Varför är det viktigt att jämföra priser innan man köper något?
 - a) För att hitta det billigaste alternativet
 - b) För att köpa dyrast möjliga
 - c) För att undvika att betala alls
8. Vad är en försäkring?
 - a) En ekonomisk skydd som täcker vissa skador eller förluster
 - b) Ett lån man tar
 - c) En sparform
9. Vad betyder det att ha en hållbar ekonomi?
 - a) Att använda pengar så att man klarar sig långsiktigt
 - b) Att spendera allt man har direkt
 - c) Att aldrig spara pengar
10. Vilken myndighet hjälper konsumenter med råd och stöd?
 - a) Konsumentverket
 - b) Skatteverket
 - c) Polisen
11. Vad innebär det att betala med faktura?
 - a) Att betala direkt i butik
 - b) Att få en räkning som man betalar senare
 - c) Att låna pengar av banken
12. Vad är en kredit?
 - a) Ett lån man kan använda för att köpa saker och betala senare
 - b) Ett sparande konto
 - c) En typ av försäkring
13. Vad kan hända om man inte betalar sina räkningar i tid?
 - a) Man kan få påminnelseavgifter och betalningsanmärkningar
 - b) Man får bonuspoäng
 - c) Man får mer pengar
14. Vad är syftet med att göra en budget?
 - a) Att planera sina inkomster och utgifter för att undvika ekonomiska problem
 - b) Att låna så mycket som möjligt
 - c) Att spara alla pengar utan att använda någon
15. Vad innebär "att handla på avbetalning"?
 - a) Att betala hela summan direkt
 - b) Att dela upp betalningen i mindre delar över tid
 - c) Att låna pengar från en vän

16. Vilket är ett exempel på rörlig kostnad?
- a) Hyra
 - b) Elräkning
 - c) Hemförsäkring
17. Vad är konsumtion?
- a) Att använda eller köpa varor och tjänster
 - b) Att spara pengar
 - c) Att investera i aktier
18. Varför är det viktigt att ha en buffert?
- a) För att kunna hantera oväntade utgifter utan att ta lån
 - b) För att kunna köpa dyrare saker hela tiden
 - c) För att slippa betala skatt

Ordkollen

Antal poäng: 12

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord	1	2	3
Budget	En plan för inkomster och utgifter	En typ av lån	Ett sparande konto
Ränta	Kostnad för att låna pengar	En försäkring	En typ av inkomst
Skuld	Att vara skyldig pengar	Att spara pengar	Att tjäna pengar
Kredit	Ett lån man kan använda för att köpa saker och betala senare	Ett sparande konto	En försäkring
Buffert	Extra pengar sparade för oväntade utgifter	En typ av lån	En försäkring
Konsument	En person som köper varor och tjänster	En person som säljer varor	En bankman
Faktura	En räkning som betalas senare	Ett diretköp	En försäkring
Avbetalning	Att dela upp en betalning över tid	Att betala allt direkt	Att låna pengar från en vän
Försäkring	Ekonomiskt skydd mot skador eller förluster	Ett sparande konto	Ett lån
Hållbar ekonomi	Att använda pengar så man klarar sig långsiktigt	Att alltid spara pengar	Att spendera allt direkt

Ord	1	2	3
Konsumentverket	En myndighet som hjälper konsumenter med råd	En bank	Ett företag
Rörlig kostnad	Kostnad som kan variera, till exempel el eller mat	Kostnad som är samma varje månad	En typ av försäkring

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva på baksidan.

- Vad innebär det att ha en hållbar privatekonomi? Ge exempel på hur du kan planera din ekonomi för att uppnå det.
- Vad kan konsekvenserna bli om man ofta lånar pengar istället för att planera sin ekonomi? Resonera kring både positiva och negativa aspekter.
- Hur kan en buffert hjälpa dig i vardagen? Ge exempel på situationer där bufferten kan vara viktig.
- Varför är det viktigt att jämföra olika lån och kreditvillkor innan man bestämmer sig?
- Tänk dig att du har fått ett erbjudande om att köpa en dyr mobiltelefon på avbetalning utan ränta men med en fast månadsavgift. Vilka faktorer bör du tänka på innan du tackar ja? Resonera kring för- och nackdelar.

Bedömning

Totalt antal poäng: 50

Betyg Andel rätt Poäng

E	Minst 30 %	15
D	Minst 50 %	25
C	Minst 70 %	35
B	Minst 80 %	40
A	Minst 90 %	45

Poängen är fördelade så att faktafrågor ger 18 poäng, ordkollen 12 poäng och resonerande frågor 20 poäng för att betona både kunskap och förmåga att reflektera.

Tidsuppskattning: Cirka 60 minuter.

Tags: [Prov](#)